

Quicksan Flora en Fauna ten behoeve van 5 woningen te Noorbeek, gemeente Margraten

Inleiding

Aanleiding voor dit verkennend onderzoek (quicksan) vormt de voorgenoemen realisatie van vijf woningen aan de zuidrand van Noorbeek, gemeente Margraten. Ten behoeve hiervan is een bestemmingsplanwijziging/vrijstelling van het vigerende bestemmingsplan noodzakelijk. Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving, met name de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet. Er mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden die op onoverkomelijke bezwaren stuiten door effecten op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties vanuit de actuele natuurwetgeving. In deze rapportage zijn de resultaten van de quickscan beschreven. Op onderstaande kaart is het onderzoeksgebied weergegeven.

Plangebied

Doel

In ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen en zelfstandige project-procedures, is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten. Met andere woorden, in het ruimtelijke ordeningstraject dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is.

Aard van het plangebied en de ruimtelijke ingreep

Het plangebied ligt aan de rand van de bebouwde kom van Noorbeek en bestaat uit een paardenweide. Het terrein is gelegen op een helling. Aan de zuidzijde loopt een smal, onverhard voetpad, welke wordt omringd door struiken en opgaande beplanting.

De ruimtelijke ontwikkeling bestaat uit de bouw van vijf woningen. De aanwezige omringende beplanting zal hierbij behouden blijven.

Natuurbeleid en -wetgeving

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een gebiedsgericht (Natuurbeschermingswet 1998) en een soortgericht spoor (Flora- en faunawet). De Natuurbeschermingswet richt zich op de bescherming van gebieden, de Flora- en faunawet op de bescherming van soorten. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 zijn de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is de kern van het natuurbeleid. De EHS is in provinciale streekplannen uitgewerkt. Ruimtelijke plannen van gemeenten moeten hieraan worden getoetst. In of in de nabijheid van de EHS geldt het 'nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Methode

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een verkenning van bestaande inventarisatiegegevens en een verkennend veldbezoek.

Literatuuronderzoek

De volgende bronnen zijn in het kader van dit onderzoek gebruikt:

- het via internet te raadplegen natuurloket (www.natuurloket.nl);
- provinciale gegevens met betrekking tot de EHS en vogels en planten van de Rode Lijst;
- landelijke en provinciale verspreidingsinformatie met betrekking tot planten, dagvlinders, vissen, amfibieën, reptielen, vogels en zoogdieren, met name uit verspreidingsatlassen;
- natuuronderzoek uit de omgeving van het onderzoeksgebied.

Het Natuurloket is een onafhankelijke informatiemakelaar, die gegevens over beschermde soorten toegankelijk maakt. Deze gegevens zijn afkomstig uit de databanken van gespecialiseerde organisaties, verenigd in de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna.

Uit de landelijke verspreidingsinformatie uit atlassen, die deels min of meer gedateerd is, blijkt dat in of nabij de locaties in het verleden diverse strikt beschermde soorten zijn aangetroffen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn daarbij niet bekend. Deze gegevens hebben veelal betrekking op atlasblokken (5x5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het onderzoeksgebied.

De gegevens van de provincie Limburg geven een meer concreet en redelijk betrouwbaar beeld van het voorkomen van vogels en planten in de omgeving. Gegevens zijn echter veelal meer dan 10 jaar oud en kunnen derhalve verouderd zijn.

De website www.waarneming.nl is daarnaast eveneens geraadpleegd. Een groot aantal amateurs kunnen op deze website natuurwaarnemingen kwijt. De site wordt redelijk gecontroleerd middels peer-reviews. Soortwaarnemingen via deze bron zijn derhalve redelijk betrouwbaar maar kunnen moeilijk geverifieerd worden. Wel kan het een beeld geven van mogelijke soorten in de regio. Waarneming zijn, in tegenstelling tot atlassen, tot op de exacte locatie te herleiden.

Terreinbezoek

Op basis van een eenmalig veldbezoek is de geschiktheid van het plangebied voor de verwachte soorten/soortgroepen beoordeeld. Het veldbezoek is afgelegd op 13 januari 2009 bij bewolkt weer en 7°C. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopen onderzoek). Daarnaast worden de aangetroffen belangwekkende soorten eveneens opgetekend.

Beschermde gebieden

Natura 2000-gebieden, Natuurbeschermingswet 1998

Natura 2000 gebieden worden beschermd door de Natuurbeschermingswet 1998. Ten westen van Noorbeek ligt het Natura 2000-gebied Noorbeemden & Hoogbos. De kern Noorbeek scheidt de ontwikkeling van het Natura 2000-gebied. Dit samen en de aard van de voorgestane plannen maken het aannemelijk dat enige doorwerking van de ontwikkeling van geen invloed zal zijn op het natuurgebied.

Ecologische Hoofdstructuur, Groene Hoofdstructuur

Het plangebied maakt geen deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur of de Provinciale Ontwikkelingszone Groen. Het buitengebied ten zuiden van het plangebied maakt deel uit van de Provinciale Ontwikkelingszone Groen. De ontwikkeling is gelegen in een kernrandzone en zorgt voor een afronding van de kern. De ecologische waarden in het plangebied zijn zeer beperkt. De ontwikkeling van het plangebied zal de waarden van het zuidelijk gelegen buitengebied derhalve niet aantasten.

Perspectief 1: Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

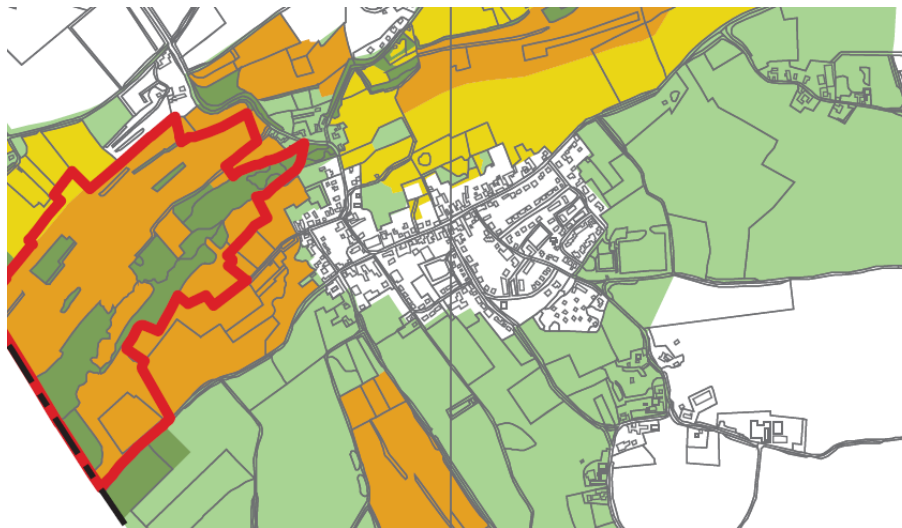
- Bos- en natuurgebied
- Nieuwe natuurgebied
- Beheersgebied
- Overige functies in de EHS
- Ecologisch water
- Bescherm- en staats-natuurmonumenten
- Speciale beschermingszone Vogel- en Habitatrichtlijn

Perspectief 2: Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG)

- Provinciale Ontwikkelingszone Groen

Aanvullende categorie

- Hamsterkernleefgebieden
- Ecologische verbindingzone
- Landbouw in Robuuste verbinding
- Ontgrondingen
- Beek met specifiek ecologische functie
- Water
- Provinciegrens

Beschermde soorten

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Onder bepaalde voorwaarden is een algemene vrijstelling geregeld van de ontheffingsplicht van de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de diersoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

- 1 Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime.
- 2 Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime.
- 3 Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 t/m 3; alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd.

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van de ontheffingsplicht en is derhalve geen ontheffing nodig.

Natuurwaarden plangebied

Op basis van een eerste verkenning middels het natuurloket is geconstateerd dat in het kilometerhok (185-308) waarin de locatie ligt (strikt) beschermde soorten zijn aangetroffen zoals planten, zoogdieren, broedvogels, reptielen en amfibieën. Het overgrote deel van de soortgroepen is echter matig tot slecht onderzocht waardoor het natuurloket beperkt inzicht biedt in mogelijk aanwezige beschermde soorten.

Uit de landelijke verspreidingsinformatie uit atlanten blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn aangetroffen. Dit betreft een aantal licht beschermde flora en fauna (tabel 1 soorten) en daarnaast:

- enkele strikt beschermde zoogdieren zoals eekhoorn, steenmarter, das, eikelmuis, waterspitsmuis, hamster, hazelmuis; gewone en ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, watervleermuis, gewone grootoorvleermuis, bosvleermuis, baardvleermuis en meervleermuis;
- een groot aantal strikt beschermde planten waaronder aapjesorchis, aardaker, akkerklokje, bergnachtsorchis, bijenorchis, blaasvaren, bleekbosvogeltje, bredeorchis, brede wespenorchis, bruinrode wespenorchis, daslook, duitse gentiaan, geelgroene wespenorchis, gele helmblom, gevlekte orchis, gewone vogelmelk, grasklokje, groene nachtsorchis, grote kaardebol, grote keverorchis, grote muggenorchis, gulden sleutelbloem, harlekijn, herfstschroeforchis, hondskruid, jeneverbes, kleine maagdenpalm, mannetjesorchis, maretak, pijlscheefkelk, purperorchis, rapunzelklokje, ruigklokje, slanke sleutelbloem, soldaatje, steenbreekvaren, stengelomvattend havikskruid, vliegenorchis, vogelnestje, welriekende nachtsorchis, wilde herfsttijloos, wilde marjolein en wit bosvogeltje;
- de stikt beschermde en bijzondere vloedmeesterpad en geelbuikvuurpad zijn bekend rond Cadier en Keer. Daarnaast komen de strikt beschermde amfibieën alpenwatersalamander, kamsalamander en poelkikker in de regio voor. Van de beschermde reptielen zijn populaties bekend van de hazelworm en levenbarende hagedis;

- de beschermde vissen beekdonderpad, bermpje en elrits;
- een groot aantal oudere (<1980) waarnemingen bruindikkopje, grote ijsvogelvlinder, groot geaderd witje, kalkgraslanddikkopje, klaverblauwtje en enkele iets meer recente waarnemingen van keizersmantel, dwergblauwtje, dwergdikkopje, heideblauwtje en iepenpage;
- provinciale gegevens melden waarnemingen van grasmus, koekoek, matkop, geelgors, grauwe vliegenvanger, spotvogel, zwarte roodstaart.

Op basis van ligging, karakter en beschikbare gegevens is naar verwachting in het ontwikkelingsgebied vooral sprake van algemene soorten, waarvan overigens een deel wel beschermd is. Te noemen zijn een aantal algemeen voorkomende licht beschermde tabel 1-soorten zoals de gewone pad naast een aantal strikter beschermde planten, broedvogels en vleermuizen.

Licht beschermde soorten (tabel 1-soorten)

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van enkele soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten omdat er voldoende leefgebied in de omgeving aanwezig blijft en het algemene soorten betreft. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling. Een ontheffing Flora- en faunawet is derhalve niet noodzakelijk.

Planten

Uit provinciale gegevens blijkt dat ten zuiden van het plangebied, langs de weg, waarnemingen bekend zijn van onder meer het beschermde grasklokje, wilde marjolein en rapunzelklokje. Rapunzelklokje en wilde marjolein zijn strikt beschermd (tabel 2-soorten). Het is niet uitgesloten dat binnen het plangebied enkele groeiplaatsen van deze beschermde plantensoorten aanwezig zijn. Het veldbezoek is uitgevoerd in de winter waardoor dit niet nagegaan kon worden.

Indien in het plangebied een groeiplaats van een (of enkele) van de voornoemde plantensoorten aanwezig is, is een ontheffing Flora- en faunawet noodzakelijk. Het geniet de aanbeveling om in het goede seizoen (mei-augustus) een nader veldbezoek uit te voeren.

Vogels

Met broedvogels kan in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli) indien concreet broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn strikt beschermd onder de Flora- en faunawet. Binnen het plangebied zijn geen (potentiële) verblijfplaatsen aangetroffen, bebouwing en holle bomen ontbreken. Het plangebied is wel geschikt als foerageergebied (jachtgebied). Foerageergebied is alleen beschermd als het van essentieel belang is voor een verblijfplaats. Dus bij het verdwijnen van het foerageergebied zou de verblijfplaats ook verdwijnen. In voorliggend geval is er echter genoeg foerageergebied in de omgeving over, waardoor eventuele verblijfplaatsen in de omgeving van het plangebied niet in het geding zijn.

Conclusie

Op basis van deze quickscan wordt geconstateerd dat het onderzoeksgebied een potentiële habitat biedt voor een aantal (algemene) beschermde soorten. Hoewel er geen gerichte veldinventarisatie heeft plaatsgevonden, is op basis van de beschikbare literatuurgegevens en een veldbezoek vastgesteld dat het terrein mogelijk van belang is enkele licht beschermde soorten (tabel 1-soorten) en voor strikter beschermde planten, broedvogels en vleermuizen.

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van enkele soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten omdat er voldoende leefgebied aanwezig blijft en het relatief algemene soorten betreft. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling. Een ontheffing Flora- en faunawet is derhalve niet noodzakelijk.

Binnen het plangebied zijn geen (potentiële) verblijfplaatsen aangetroffen, bebouwing en holle bomen ontbreken. Het onderzoeksgebied is mogelijk van belang als foerageergebied voor vleermuizen. In voorliggend geval is er echter genoeg foerageergebied in de omgeving over, waardoor eventuele verblijfplaatsen in de omgeving van het plangebied niet in het geding zijn. Derhalve zijn naar verwachting geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Met broedvogels kan in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kapwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli) indien concreet broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Mogelijk bevinden zich in het plangebied groeiplaatsen van de strikt beschermde wilde marjolein en/of rapunzelklokje. Het veldbezoek is uitgevoerd in de winter waardoor dit niet nagegaan kon worden. Indien in het plangebied een groeiplaats van een (of enkele) van de voorgenoemde plantensoorten aanwezig is, is een ontheffing Flora- en faunawet noodzakelijk. Het geldt de aanbeveling om in het goede seizoen (mei-augustus) een nader veldbezoek uit te voeren.

Echt, februari 2009
Croonen Adviseurs b.v.